

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Hany Kadaňové a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci

žalobce: [redacted], nar. [redacted],
bez státní příslušnosti a bez hlášeného místa pobytu
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům
sídlem [redacted]

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem [redacted]

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1 Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřoval v situaci, že žalovaný sice žalobci rozhodnutím ze dne 28. 3. 2019 č.j. MV-116362-20/OAM-2017 přiznal status osoby bez státní příslušnosti, ale současně mu nevydal průkaz o povolení k trvalému pobytu, ač tuto povinnost lze dovodit z ust. § 59 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, kdy odkazované ustanovení je třeba použít analogicky nejen na azylanty a osoby požívající doplňkové ochrany, ale též na osoby s přiznaným statusem osob bez státní příslušnosti.
- 2 Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce dne 9. 3. 2017 podal u žalovaného žádost o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti dle ust. § 8 písm. d) zákona o azylu a Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti z roku 1954. Ve správním řízení zejména uvedl, že se narodil matce ukrajinské národnosti a otci německé národnosti v roce 1957 v gulagu v tehdejší Sovětské svazu, jeho dokumenty se nedochovaly, po rozpadu Sovětského svazu žil na Ukrajině, následně v [REDAKCE], od roku 2000 žije v České republice. Ruské ani ukrajinské úřady jej jako svého státního příslušníka ani jako cizince neevidují, cestovní pas nemá. Žalovaný po provedeném šetření nevyloučil, že žalobce s ohledem na nepřihlášení se k státní příslušnosti žádného z nástupnických států Sovětského svazu po jeho zániku ke dni 26. 2. 1991 nezískal státní příslušnost žádného z nich. Konstatoval, že současně nebylo prokázáno, že by v mezidobí získal státní příslušnost jiného státu. Shledal tedy žalobce osobou bez státní příslušnosti.
- 3 Žalobce namítl, že právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku ze dne 12. 3. 2019 č.j. 4 Azs 365/2018-74 bylo postaveno na jisto, že v průběhu správního řízení o určení právního postavení osoby bez státní příslušnosti má žadatel právo setrvat na území České republiky do pravomocného vyřízení věci, a žadateli má být vydán průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany analogicky podle ust. § 57 zákona o azylu, a to i přes to, že odkazované ustanovení výslovně osoby bez státní příslušnosti nezmiňuje. Nejvyšší správní soud akcentoval, že ukládá-li ust. § 8 písm. d) zákona o azylu žalovanému rozhodovat o žádostech podaných podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti podle zákona o azylu, pak je na místě využít též postupy, které zákon o azylu zakotvuje ve svém ust. § 57.
- 4 Žalobce si je vědom, že jeho situace se skutkově odlišuje od případu posuzovaného Nejvyšším správním soudem, neboť správní řízení o určení právního postavení osoby bez státní příslušnosti již pravomocně skončilo. Je však přesvědčen, že právní názor Nejvyššího správního soudu dopadá i na žalobce. Též po skončení správního řízení, bylo-li žádosti vyhověno, má mít dle žalobce úspěšný žadatel právo setrvat na území České republiky, a má mu být vydán průkaz o povolení k pobytu analogicky dle ust. § 59 zákona o azylu, neboť na úspěšného žadatele o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti je třeba hledět jako na úspěšného žadatele o udělení mezinárodní ochrany (azylanta). Vzhledem k tomu, že podle ust. § 76 zákona o azylu má azylant trvalý pobyt na území po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu, má dle argumentace žalobce též osoba bez státní příslušnosti právo trvalého pobytu. Jinak řečeno, závěr Nejvyššího správního soudu podle žalobce nelze vztáhnout pouze na samotný průběh řízení, ale i na právní dopady rozhodnutí o určení osoby bez státní příslušnosti. Odlišný výklad by podle žalobce vedl k následku, že po dobu správního řízení by měl postavení analogické s žadateli o udělení

mezinárodní ochrany, ale okamžikem, kdy by jeho žádosti bylo vyhověno, by o již dosažený standard práv přišel, a jeho postavení by se v důsledku vydaného pozitivního rozhodnutí paradoxně zásadně zhoršilo.

- 5 Žalobce doplnil, že podle jeho názoru se na něj nevztahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), vzhledem k výluce v ust. § 2 odst. 1 písm a) tohoto zákona (dle níž se zákon nevztahuje na žadatele o udělení mezinárodní ochrany, cizince strpěné na území, azylanty ani osoby požívající doplňkové ochrany), neboť pobývá na území v souladu se zákonem o azylu. Jeho situaci je proto třeba řešit v režimu zákona o azylu.
- 6 Žalobce poukázal i na materiální podobnost právního postavení azylanta (uprchlíka) a osoby bez státní příslušnosti, neboť v obou případech se jedná o statusy mezinárodním právem zakotvené v příslušných úmluvách (Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951, někdy též zvaná Ženevská úmluva, a Úmluva o právním postavení osob bez státní příslušnosti z roku 1954), a jejich právní situace je obdobná.
- 7 Žalobce uvedl, že žalovaný s vyhovujícím rozhodnutím o určení právního postavení osoby bez státní příslušnosti nespojuje žádné pobytové oprávnění, s žalobcem bylo po skončení správního řízení zahájeno správní řízení o vyhoštění, připustil, že následně obstaral vízum za účelem strpění, které mu bylo uděleno na dobu jednoho roku, tuto okolnost však považuje za nerelevantní pro posouzení, že mu bylo žalovaným nezákonně odepráno právo získat silnější pobytové oprávnění, na něž má nárok.
- 8 Dále odkázal na stanovisko Veřejného ochránce práv ze dne 29. 11. 2019, č. j. KVOP-53065/2019, zformulované ve Zprávě o šetření ve věci právního postavení osob bez státní příslušnosti, kdy ve věci žalobce a dalších dvou stěžovatelů Veřejný ochránce práv uzavřel, že bylo povinností žalovaného analogicky uplatnit ust. § 76 zákona o azylu a přiznat stěžovatelům od okamžiku vydání rozhodnutí, kterým byli uznáni za osoby bez státní příslušnosti, trvalý pobyt na území.
- 9 Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhl její zamítnutí. Uvedl, že ji považuje za účelovou, resp. absurdní, bez opory v zákoně i v samotné Úmluvě o právním postavení osob bez státní příslušnosti. Má za to, že žaloba nesplňuje podmínky pro projednání, které kumulativně stanovuje ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), neboť nejde o nezákonné přímé zasažení – zkrácení práv žalobce, nejde o neformální postup žalovaného, který by nebyl rozhodnutím; v případě žalobce byl postup zákonný.
- 10 Žalovaný zdůraznil, že analogie zákona o azylu se použije pouze na řízení o žádostech dle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti dle ust. § 1 písm. b) zákona o azylu, a do ní také směřovala žalobcem uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu. Tuto však nelze vztáhnout na daný případ a nelze rozšiřovat její závěry za hranice řízení o žádosti o přiznání statusu osoby bez státní příslušnosti. Žalovaný shrnul, že z žádných hmotněprávních ustanovení zákona o azylu nelze dovodit podobnost se statutem osoby bez právní příslušnosti, a je toho názoru, že řešení žalobcovy problematiky

lze najít v zákoně o pobytu cizinců, a to využitím víza nebo dočasného pobytu za účelem strpění, kdy se jedná o subsidiární formu mezinárodní ochrany, jak také ve své zprávě dovozuje Veřejný ochránce práv. Žalobci byla ostatně tato forma ochrany poskytnuta, když mu dne 4. 6. 2019 bylo pravomocně uděleno vízum za účelem strpění pobytu dle ust. § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, byl mu vydán průkaz totožnosti a má možnost i čerpat zdravotní péči ze systému veřejného zdravotního pojištění. Ke dni podání zásahové žaloby tedy žalobce měl na území České republiky legální pobyt, mohl spolehlivě benefitovat ze všech práv, která mu Úmluva o právním postavení osob bez státní příslušnosti přiznává, a žalobcem tvrzený nezákonný zásah tedy netrvá.

- 11 Městský soud v Praze přistoupil k projednání žaloby podle ust. § 82 a násl. s.ř.s., přičemž rozhodoval bez jednání, a to za podmínek daných ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., kdy žalobce i žalovaný s projednáním věci bez nařízení ústního jednání souhlasili.
- 12 Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené, včetně přípustnosti jejího podání, nelze-li se ochrany nebo nápravy proti tvrzenému nezákonnému zásahu žalovaného domáhat jinými právními prostředky. Městský soud v Praze shledal, že tyto procesní podmínky v případě žalobcem podané žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného jsou splněny.
- 13 Městský soud v Praze na základě podané žaloby posoudil tvrzení žalobce o nezákonném zásahu žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí v souladu s ust. § 87 odst. 1 věta před středníkem s.ř.s.
- 14 Jádrem sporu je v projednávané věci posouzení, zda má osoba s přiznaným postavením osoby bez státní příslušnosti právo na vydání průkazu o tom, že má na území povolen pobyt, a zda existuje povinnost žalovaného takový průkaz vydat, resp. zda je dán právní základ povinnosti žalovaného postupovat dle ust. § 59 zákona o azylu i v případě osoby s přiznaným statutem osoby bez státní příslušnosti za situace, kdy žádný vnitrostátní předpis ani Úmluva o právním postavení osob bez státní příslušnosti výslovně nenastavují pravidla pobytového oprávnění osob bez státní příslušnosti.
- 15 Podle ust. § 8 písm. d) zákona o azylu, ministerstvo vnitra „rozhoduje o žádostech podaných podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti“. Toto ustanovení tedy zakládá pravomoc žalovaného použít mechanismů řízení ve věci mezinárodní ochrany i pro řízení o žádostech podaných podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, s nímž má řadu společných znaků, což žalovaný ostatně nijak nerozporuje.
- 16 Podle ust. § 76 zákona o azylu má azylant „trvalý pobyt ve smyslu zákona o pobytu cizinců na území České republiky na území po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu“. Toto ustanovení klade azyl na roveň trvalému pobytu, což je nejvýhodnější status, kterého mohou cizinci na území České republiky požívat.
- 17 Podle ust. § 59 odst. 1 zákona o azylu je „průkaz o povolení k pobytu veřejnou listinou vydávanou azylantovi a osobě požívající doplňkové ochrany.“ Ve smyslu citovaného ustanovení tedy azylant (osoba, jíž byl udělen azyl z důvodů uvedených v ust. § 12 písm. a) nebo písm. b) anebo § 13 či 14 zákona o azylu) a osoba požívající doplňkové ochrany (z

důvodů uvedených v ust. § 14a a 14 b zákona o azylu), získává po udělení mezinárodní ochrany formou azylu průkaz povolení k pobytu. Tento průkaz je uvedeným osobám vydán ex officio.

- 18 Úkolem Městského soudu v Praze bylo rozhodnout, jak se správní orgány měly vypořádat s dosud judikatorně neřešenou otázkou právního postavení osoby bez státní příslušnosti z hlediska zákona o azylu a jeho mechanismů po ukončení řízení o žádosti, tedy rozhodnout, zda se na tyto osoby bude i po ukončení řízení hledět optikou zákona o azylu, stejně jako na azylanty a na osoby požívající doplňkové ochrany.
- 19 Zákon o azylu ani jiný právní předpis postavení osob s přiznaným statutem osob bez státní příslušnosti výslovně neupravuje. Městský soud v Praze je přesvědčen, že tuto chybějící úpravu nelze považovat za zákonodárcem nezamýšlenou, tzv. pravou (normativní) mezerou v zákoně. O mezeru pravou se jedná v situaci, *„kdy aplikace jedné právní normy logicky předpokládá jinou právní normu, která však chybí a bez jejíhož doplnění je dané ustanovení neaplikovatelné.“* (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010-65). V daném případě je takovou právní normou Úmluva o právním postavení uprchlíků, která předpokládá existenci právního vymezení postavení osob s přiznaným statutem osob bez státní příslušnosti v právních úpravách vnitrostátních. Právní úprava v právním řádu České republiky sice není formulována výslovně pro osoby bez státní příslušnosti, podle názoru Městského soudu v Praze ji však lze přesto v právním řádu České republiky nalézt, za pomoci výkladových pravidel.
- 20 Konkrétně lze vymezení postavení osob bez státní příslušnosti dovodit z ust. § 1 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, kde je uvedeno, že *„cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie“*, ve spojení s ust. § 2 zákona o pobytu cizinců, kde je uvedeno, že zákon *„se nevztahuje na cizince, který*
a) je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, cizincem, který je strpěn na území, azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak,
b) pobývá na území na základě zvláštního právního předpisu upravujícího přechodný pobyt cizích ozbrojených sil na území,
c) požádal Českou republiku o udělení oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území, a cizince, který pobývá na území na základě uděleného oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak.“ Z uvedených právních norem městský soud dovozuje, že žalobce je cizincem, neboť není státním občanem České republiky (včetně občana Evropské unie), a vztahuje se na něj zákon o pobytu cizinců, neboť žalobce nesplňuje žádnou z výlukových podmínek vymezených v ust. § 2 zákona.
- 21 Je třeba podotknout, že ani Úmluva o právním postavení osob bez státní příslušnosti postavení tam chráněných osob nevymezuje tak konkrétně, že by výslovně stanovila povinnost přiznat osobám bez státní příslušnosti pobytové oprávnění. Městský soud nepochybuje, že určité pobytové oprávnění má být osobám bez státní příslušnosti přiznáno, což dovozuje s ohledem na další, již konkrétní obsah Úmluvy, kdy Úmluva zajišťuje chráněným osobám řadu práv, která však mohou být účinně využívána, má-li osoba zároveň upraven pobytový status na území. Aby bylo možné posoudit, zda tímto

určitým pobytovým oprávněním musí být povolení k trvalému pobytu, jak namítá žalobce, je třeba přiblížit a zohlednit obsah těchto Úmluvou přiznaných práv. K jejich obsažnému významu městský soud odkazuje na generální klauzuli zakotvenou v čl. 7 odst. 1 Úmluvy, kde je uvedeno, že *„Česká republika je zavázána poskytnout osobám bez státní příslušnosti stejné zacházení, jaké se poskytuje cizincům obecně, neobsahuje-li Úmluva ustanovení příznivější.“*

- 22 Právě závazek poskytnout osobám bez státní příslušnosti minimálně stejné zacházení, jaké se poskytuje cizincům obecně, je podle názoru Městského soudu s Praze dostatečně promítnut v okolnosti, že se na postavení osob bez státní příslušnosti použijí ustanovení zákona o pobytu cizinců. Tento zákon upravuje několik druhů pobytových oprávnění a městský soud se nedomnívá, že vízum za účelem strpění, které bylo uděleno žalobci, je oprávněním neobvyklým, a že by ho nebylo možné z hlediska právního postavení považovat za formu *„zacházení, jaké se poskytuje cizincům obecně“* ve smyslu Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti. Právě naopak. Byť je vízum za účelem strpění nejnižším a nejméně stabilním pobytovým povolením, a byť je standard práv osob spojených s jejich strpěním na území České republiky oproti ostatním pobytovým režimům nižší, stále se jedná o běžný pobytový režim, který je poskytován cizincům zcela obvykle. Těmto cizincům není bráněno, aby v budoucnu, po splnění podmínek předpokládaných zákonem o pobytu cizinců, požádali o vyšší pobytové oprávnění, což se ostatně v praxi zcela obvykle děje.
- 23 S ohledem na uvedené je městský soud přesvědčen, že žalovaný své povinnosti poskytnout osobám bez státní příslušnosti minimálně stejné zacházení, jaké se v České republice poskytuje cizincům obecně, dostál.
- 24 Městský soud v Praze dále za účelem posouzení žalobních námitek porovnal obsah Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti s obsahem Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Je třeba uvést, že obě úmluvy mají stejný historický a teleologický základ, totožnou strukturu a shodné znění většiny článků. Spojitost těchto dokumentů potvrdil i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 22. 11. 2012 č.j. 6 Ads 67/2012-37 uvedl: *„Obsah Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti velmi podstatně vychází z Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (publ. pod č. 208/1993 Sb.) – většina ustanovení je z Úmluvy o právním postavení uprchlíků převzata zcela či v modifikované podobě. Přestože se tedy jedná o dva nezávislé mezinárodní standardy (a to především s ohledem na závěr kodifikačního výboru, že postavení uprchlíků je humanitární problém, zatímco postavení apatridů, tj. osob bez státní příslušnosti, je primárně otázka právní), je jejich úzký vzájemný vztah nepochybný a je zřejmé, že při interpretaci Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti lze zcela jednoznačně vycházet z výkladu vztahujícího se právě k Úmluvě o právním postavení uprchlíků, která tvořila základ pro její zpracování.“* Přesto nelze na obě úmluvy pohlížet tak, že by byly zcela shodné. Účelem Úmluvy o právním postavení prchlíků je především automaticky zajistit základní práva a zabránit vrácení do země, kde uprchlíkům hrozí pronásledování. Proto je podle názoru městského soudu na místě zajistit těmto osobám ochranu formou povolení k trvalému pobytu. Účelem Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti je zajistit možnost požívat lidských práv bez diskriminace tím, že jsou jim poskytnuty průkazy totožnosti a cestovní doklady a jsou zaručeny minimální standardy zacházení. V případě těchto osob

chybí prvek hrozby pronásledování, proto dle mínění soudu není nezbytné volit totožnou vysokou formu ochrany, jaká je zajištěna uprchlíkům.

- 25 Závazek chránit dotčené osoby ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků Česká republika realizuje. Pro posouzení projednávaného případu je třeba zmínit právní úpravu postavení azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany dle ust. § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona o azylu, kde jsou závazky plynoucí z Úmluvy o právním postavení uprchlíků promítnuty. Všichni cizinci, kteří splňují podmínky tam uvedené a je jim proto přiznána mezinárodní ochrana dle Úmluvy o právním postavení uprchlíků, mají ze zákona (ex officio) trvalý pobyt ve smyslu zákona o pobytu cizinců na území České republiky na území po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu, dle ust. § 76 zákona o azylu.
- 26 Závazek chránit osoby ve smyslu Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti není v právní úpravě výslovně specifikován, jako je tomu u azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany. Česká republika tuto ochranu poskytuje v nižším standardu, nežli je tomu u osob chráněných Úmluvou o právním postavení uprchlíků, a pro projednávaný případ je podstatné, že Česká republika na rozdíl od azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany neposkytuje osobám bez státní příslušnosti oprávnění k trvalému pobytu ze zákona. Podle názoru městského soudu odlišný postup správních orgánů vůči oběma porovnávaným skupinám cizinců má rozumný smysl, neboť je projevem odlišností obou Úmluv, a městský soud nespatřuje, že by tímto odlišným přístupem bylo nezákonně zasaženo do žalobcových práv.
- 27 Městský soud v Praze dále poukazuje na odlišnost spočívající v tom, že principem ochrany uprchlíků je poskytnout ochranu před pronásledováním pouze po dobu, po kterou je to třeba - primární odpovědnost za ochranu svých občanů má totiž stát jejich státní příslušnosti. Azyl tedy při změně okolností může být odejmut (ust. § 17 zákona o azylu). Naproti tomu ochrana osobám bez státní příslušnosti je poskytována bez takového časového omezení. Tento rozdíl by při vyhovění žalobě ve svém důsledku znamenal, že žalobce jakožto osoba bez státní příslušnosti by se ocitl ve výhodnějším postavení než azylanté a osoby požívající doplňkové ochrany, neboť přiznané pobytové oprávnění, kterého se žalobce žalobou domáhá, by mu bylo poskytnuto na dobu neurčitou bez předpokladu revize v budoucnu. Městský soud je toho názoru, že takový odlišný postup nebyl zákonodárcem zamýšlen, a ani k němu není spravedlivého důvodu.
- 28 Odkazuje-li žalobce na judikaturu Nejvyššího správního soudu, například na rozsudek ze dne 22. 11. 2012, č.j. 6 Ads 67/2012-37, dle něž *„Cílem úmluvy bylo zakotvit ochranné mechanismy pro osoby bez státní příslušnosti, které nejsou současně uprchlíky, neboť na ty se vztahuje o tři roky starší Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (publ. pod č. 208/1993 Sb.). Samotný účel Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti pak vyplývá z její preambule, která zdůrazňuje hluboký zájem OSN o osoby bez státní příslušnosti, jejichž status je v příkrém rozporu s lidskými právy a zájmy lidského společenství. Účelem Úmluvy je především upravit a zlepšit právní postavení osob bez státní příslušnosti a zajistit jim co nejširší výkon jejich základních práv a svobod. Toho se mělo dosáhnout právě tím, že osobám bez státní příslušnosti bude přiznán „status osoby bez státní příslušnosti“, který jim umožní získat stabilní právní postavení, doklady totožnosti a další základní prostředky jejich ochrany.“*, má městský soud za to, že Nejvyšší správní soud v tomto i dalších žalobcem

odkazovaných rozhodnutích pouze obecně vyjádřil svůj náhled na povinnost zajistit stabilní postavení osobám bez státní příslušnosti i po skončení řízení o žádosti; ze stanoviska Nejvyššího správního soudu však nelze dovodit ničeho o tom, že by toto stabilní postavení mělo být zajištěno formou udělení povolení k trvalému pobytu ex officio, jak žalobce požaduje v žalobě. Podle názoru městského soudu takové stabilní postavení nemusí nezbytně zahrnovat uznání stejného pobytového oprávnění, jaké je přiznáváno azylantům a osobám požívajícím doplňkové ochrany.

- 29 Skutečnost, že na žalobce se v průběhu řízení o žádosti o přiznání statutu osoby bez státní příslušnosti hledělo jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany, tedy že v průběhu řízení dočasně splňoval negativní podmínku ust. § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců a zákon o pobytu cizinců se na něj v průběhu řízení nevztahoval, městský soud nepovažuje za relevantní pro právní posouzení postavení žalobce po skončení řízení. Důvod, proč bylo v řízení o žalobcově žádosti postupováno podle ust. § 8 písm. d) zákona o azylu, je totiž ryze praktický, kdy zákonodárce tento postup zvolil proto, že neměl za vhodné s ohledem na malé množství takových žádostí vytvářet speciální řízení (viz důvodová zpráva vládního návrhu zákona č. 314/2015 Sb., který zakotvil ust. § 8 písm. d) zákona o azylu (dostupná na www.psp.cz) z níž vyplývá, že vzhledem k vzácnosti řízení o žádostech podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti se předpokládá použití mechanismů řízení ve věci mezinárodní ochrany). Je pravdou, že zvolené řešení s sebou pro správní řízení přináší analogickou ochranu, jaká je poskytována žadatelům o azyl, a že o tuto ochranu úspěšný žadatel přijde, je však třeba trvat na tom, že poskytnutí vyššího standardu práv pro správní řízení automaticky neznamená, že budou tato práva v nezměněné podobě zajištěna i po jeho skončení.
- 30 Ani skutečnost, že v právním řádu není s vyhovujícím rozhodnutím o určení právního postavení osoby bez státní příslušnosti bez dalšího spojeno žádné pobytové oprávnění, a je nezbytná návrhová aktivita úspěšných žadatelů, podle názoru městského soudu neznamená, že by bylo s osobami bez státní příslušnosti zacházeno v rozporu s mezinárodním závazkem na ochraně těchto osob. Městský soud v Praze je přesvědčen, že zahájení řízení na návrh je obvyklým způsobem zahájení správního řízení dle zákona o pobytu cizinců, uplatňovaným standardně též pro ostatní pobytová oprávnění, a není v rozporu s povinností poskytnout dotčeným osobám „*zacházení, jaké se poskytuje cizincům obecně*“ ve smyslu Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti.
- 31 Závěrem Městský soud v Praze uvádí, že je seznámen se stanoviskem Veřejného ochránce práv ze dne 29. 11. 2019, č. j. KVOP-53065/2019, zformulovaným ve Zprávě o šetření ve věci právního postavení osob bez státní příslušnosti, a je si vědom, že Veřejný ochránce práv má na posuzovanou právní otázku odlišný právní názor. Městský soud v Praze shodně s tímto právně nezávazným stanoviskem připouští, že jasnější vymezení postavení osob bez státní příslušnosti v právním řádu České republiky je žádoucí. Má však za to, že i přes chybějící právní úpravu se žalobci v posuzovaném případě dostalo dostatečné subsidiární mezinárodní ochrany formou strpění, argumentaci Veřejného ochránce práv považuje za vypořádanou svým výše uvedeným odůvodněním, a je přesvědčen, že tato argumentace neobstojí pro posouzení, zda byl postup žalovaného v dané věci vůči žalobci nezákonným zásahem či nikoli.

- 32 Ze všech uvedených důvodů je městský soud přesvědčen, že žalovaný nepostupoval nezákonně ve smyslu ust. § 82 s. ř. s., neposkytl-li žalobci pobytové oprávnění, jak jej předpokládá ust. § 76 a ust. § 59 odst. 1 zákona o azylu, a uzavírá, že pro vydání průkazu o povolení k pobytu poté, co bylo rozhodnutím žalovaného vyhověno žádosti žalobce o určení právního postavení osoby bez státní příslušnosti, nebyl dán zákonný podklad. Proto soud žalobu podle ust. § 87 odst. 3 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
- 33 Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem [REDACTED]. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. dubna 2020

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu